

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Negyedévre . . . . . 3 kor.
 Egyes szám ára . . . . . 12 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
Földes Ede
 könyvkerekedése
 Bethlen-utca 2. sz. alatt,
 Iova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az elvétel-
 zetések és hirdetések be-
 mentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A kassai kiállítás.

A Kassán székely Kazinczy-kör a jövő nyár folyamán Rákóczi forradalmának kétszázadik évfordulóján Kassán Rákóczi-kiállítást rendez. A mozgalom átterjedt a fővárosra is. Kassa püspöke: Bubicz Zsigmond és Zichy Jenő gróf. mint a kiállítás egyik elnöke, nov. 30-án az Akadémia egyik termébe tanácskozási hívtak össze.

Bubicz pár szóval megnyitván a tanácskozást, Zichy Jenőt kérte föl az elnöki megnyitó elmondására. Zichy Jenő a következő magyar lelektől duzzadó beszéddel nyitotta meg a tanácskozást:

„Eszendőre érjük meg kétszázados évfordulóját a Rákóczi-féle kurucz szabadságharcnak. Jelentőségét e szabadságmozgalomnak, mely alig másfél évtizeddel a török kitakarodása után tört ki és közel nyolcz esztendeig tartott, talán fölösleges fejtegetnem. Buda visszafoglalása után ugye ezerte magát a magyar nemzet, mint a rab, a kit földalatti sötét zárkájából világosságba hoztak.

A magyar lelekek szabadság felé törő vágyát a történetírók és a költők ma furor Rákócziánus-nak nevezik. Tehát furor Rákócziánus a kétszáz év előtt való magyar tömeg-érzés, mely nemcsak az akkori politikai magyar nemzetet, vagyis a nemességet hatotta át, hanem kiesik a kapa a magyar, a tót, a rutén és az oláh jobbágy kezéből és leborulnak imádkozni, a mikor meghallják, hogy Rákóczi átlépte a Beszkidéket.

Rákóczi egyénisége ugy uralta akkor a magyar képzeletet, mint a legnagyobb hősök és hőditők, a leg-tökéletesebb fejedelmek a maguk korát. A Rákóczi-érzés nemcsak harci tűz, hanem nemes idealizmus, a lelekek magasabb gerjedelme, szepítőlenül tiszta lelkesedés; nemcsak ott tombol, a hol a seregek össze-ütözköznek, hanem szilaj daczczal és szomorú lemondással benne vibrál azokban a dalokban is, a melyek a kurucznotá révén a szenvedő magyar lélek indulatait a népek művelvezetének közös kincsévé tették. Fejedelemben vagy államférfiában, a ki ennyire lefogja népe képzeletét, a ki ilyen lelkesedést és rajongó tiszteletet szuggeral nemzetének, minden magyar ember, tartozzék bármely hitvalláshoz, politikai felekezethez, vagy társadalmi osztályhoz, megtalálja a maga rokonérzését.

Elfogódott lélekkel állunk meg két évszázad távlatán Rákóczi történelmi egyénisége előtt! Nemzete szabadságának zászlaja, pajzsa volt és itt hagyott rangot, fényt, pompát és a mai fogalmak szerint egy milliárd értékű vagyont, mindent a nemzetért! Hősiesége megihleti a mai nemzedéket, a martir szenvedése szítja az önzetlen lelkesedést. Valami művészi kegyelet költözik lenkünkbe! Érezzük, hogy ilyen fejedelmek tisztelete nem lehet pártos érzes. Érezzük, hogy a Rákóczi-kultusz a magyar lélek virtualis ereje, a melyet Istennek, királyunknak és hazánknak közös üdvére szítani és ápolni kell.

Elkövetett nagy tettek emléke és az újabb nagy tettek való akarát; ez a nemzetek elpusztíthatatlan, összetartó ereje. Elkövetett nagy tettek emléke előtt állunk és melyen érezzük szükségét annak, hogy újabb nagy tettek akarát merítsünk belőle, mert ma tespedt egész közeletünk és minden tevékenységünk. Ma nem az uralja képzeletünket, a mi kétszáz évvel ezelőtt. Talán, ha furor Rákócziánus, az az átöröklött igaz magyar érzület, mely kétszáz év előtt a csatáren hőstettekkel tündökölt, talán ha ez költöznek bele politikánkba művészetünkbe, gazdasági és társadalmi életünkbe: az átalakult energia ma kulturális tevékenységben hőstettekre képesítene.

A francziák néhány év előtt nagy fenyyel ünnepelelték meg Napoleon dicsőségének százéves emlékezetét. Kiállítást is rendeztek és a szellemi megnyilvánulás minden eszközével a nagy császár kultuszának áldoztak. És mit láttunk? Önök értékű irodalmi és történelmi művek, a művészet minden ágában remek alkotások keletkeztek és a közérzület annyira fölbuzdult, hogy hatása a polgári tevékenység minden terén nyilvánvalóvá lett.

Nekünk, magyaroknak nincsen Napoleonunk, de állí-

tom, hogy Rákóczi idealizmus nekünk éppen olyan történelmi regeneráló forrás, minő a francziáknak Napoleon katonai dicsősége. A nemzetnek nagy impulzusok kellenek és azoktól, a kik erre vállalkoznak, nagy áldozatokat kíván. De ha mi Rákóczi idealizmusát a mai nemzedékbe át tudjuk ültetni, olyan jótéteményt cselekszünk, a melyért király és nemzet egyformán hálás lesz.“

Novák Ferencz kir. tanácsos polgármesteri jubileuma.

A ki husz évvel ezelőtt Gyulafehérvárt jart, ezt aligha nézte „szabad királyi városnak.“ Piszkos, sáros utcáin kevés kivétellel ócska, rendetlen vakolatú, alacsony házak terpeszkedtek; polgármesterének tanácsurái egy részének tekintélye nem sokkal állott felül egy nagyobb falu előjáróságának tisztességén; városi közintézményei nem voltak; társadalmi élete amolyan vidám kisvárosias hangulatban folydogált; a közjóedelmek hiányok, rendezetlenek s a haladásra, fejlődésre semmi remény sem mutatkozott. Körülbelül ilyen volt akkor Gyulafehérvár kepe.

Egy erelyes fegyelmi vizsgálat a vármegye részéről gyorsan megváltoztatta a sötét képet. A tanács feje és tagjai egy része, megvált állásától s ekkor a választó polgárság tekintélyes része, mely méltán aggódhatott szomorú sorshoz levő városáért, egy fiatal erdőszere vetette szemét, kit sokoldalú tehetsége, gyors elhatározási és épp oly gyors cselekvési képessége, szeretetreméltó modora méltóvá tett a bizalomra. Novák Ferencz, a püspökség erdőmestere és jószágigazgatója volt e derek ember, s hogy mily szerencsés választást tettek vele jó barátai és tisztelői, mutatja a lefolyt két évtized története, mely Gyulafehérvár új korszakának legszebb lapjait képezi. Novák Ferencz vaskezével, erős akarat-tal, bölcs számítással fogott munkájához. Bizonyára voltak nehéz küzdelmei, de ezen küzdelmek folyton emeltek népszerűséget, tekintélyt, befolyását. A mihez okos megfontolás után hozzá kezdett: sikerült. Utcasorok emelkedtek, ültetvények keletkeztek, közhasznú intézmények keltok életre, az előkelő papság, katonaság, kir. törvényszék, az intelligens polgárság tagjai között elismerésre méltó jó viszony fejlődött; iskolák, óvoda, kórház, szegényház létesült; ő segítette az alsófehermegyei történelmi társulatot egy szép múzeum-épülethez; pompás villanyvilágítással, aszfalt-járdákkal, jó kövezettel ő látta el a várost; az ő vezetése alatt lett erőteljessé a takarékpénztár, épült a redoute és sok más egyéb épület, mely teljesen átváltoztatta az ócska, s régi várost modern haladásra képes szabad királyi várossá. És miudat bannulatos pénzügyi zsenialitással, vagy ha úgy tetszik, szerencsével teremtetten elő, mert Gyulafehérvár ma a legrendezettebb pénzügyi viszonyok között levő városok egyike, tisztességesen dotált tisztviselői karral, melynek szép nyugdíj-alapja is van.

Polgártársai szeretete az ő nevére nevezett el egy új teret. Arczképe — melyet meglepetésül festetett a képviselő-testület — méltán díszíti a városház tanács-termet. A vármegyében mindenütt és annak határain túl széles körben tisztelt és szeretett az ő neve. Ő Fel-sége a kir. tanácsosi címmele és a vaskorona-reuddel tüntette ki.

Örömmel, szeretettel üdvözöljük őt megbecsülhetetlen közszolgálatának két évtizedes jubileumán, melyet f. hó 4-en tölt be és szívünkkel kívánjuk, hogy a közügyek-nek e kiváló férfia Gyulafehérvárnak, vármegyének, a hazánknak javára s kedves családjának boldogítására meg nagyon sokáig élvezhesse a nem keresett, de mindég megérdemelt köztiszteletet és a közszeretetet.

T. B.

A Nagyenyedi Székely-Társaság felolvasó ülése.

A Nagyenyedi Székely-Társaság f. év nov. 30-án kezdette meg iparos polgártársaink körének szánt felolvasó-ciklusát. Délután 3 órakor nagy közönség gyűlt

össze a városház gyűléstermében, melynek legnagyobb részét az Ipartestület és Székely-Társaság tagjai képezték. Az ülést Gáspár János, a Székely-Társaság elnöke, a következő beszéddel nyitotta meg:

„Városunknak több a székelység kebeleiből származott, vagy a székely ügyek iránt érdeklődő lakója az országgrészünkben sokféle testet öltött hasonló mozgalomhoz csatlakozva, megalkotta Nagyenyeden is a Székely-Társaságot, mely czelul tűzte maga elé, társadalmi úton egyfelől folyton ébren tartani, erejéhez képest elősegíteni a székelységben rejlő nagy nemzeti erőnek hazarészünk javára megtartása s ezáltal a nehéz idők viharai közt meggyengült erdélyi magyarság megerősítésére irányuló tevékenységet, másfelől, ha csekély erővel is, de az erőt sokasító lelkesedéssel részt venni azon szent munkában, melyből a magyar haza minden hű fiának kötelessége, bármely foglalkozási körben is ki venni a maga részét, a magyar nemzeti egység létrehozásában.

Ezen eszmény szolgálatában kell egyesülni minden erőnek, ezt kell szolgálja az állam és társadalom a leggyengébbtől a legerősebb tagjáig, ennek kell lebontani a társadalomban azon válaszfalakat, melyek az alkotmányunk által mindenki részére biztosított szabadság és jogegyenlőség mellett is a közös mult, egyféle szokások, egyező törekvések, egyező munkakör által természetesen emelkednek s megtalálni útját egyik a másik érdekei szolgálatában a közös eszményért való együttérzés és együttműködésnek.

A nemzeti ébredés napjai fölkelte óta a magyar nemzeti eszmének mindig lelkes híve volt hazánkban csekély kivétellel a városok iparos polgársága, s ezen polgárság híven kitartó hazafias érzelmeinek köszönhetjük, hogy a hazánkban egy felszázadal ezelőtt még idegentöbbségű városi lakosság nyelvében most már $\frac{3}{4}$ részben magyar. Azonban fájdalom, ezen jóra való, a régi időben nyugodt jólétnek örvendő társadalmi osztályt — a bekében és nagymérvű külső támogatás mellett magasabb fokra emelkedett osztrák gyáripar nyomása benitják erejében, súlyában; s ha az új viszonyokkal való megküzdésnek sok helyt biztosító jeleit is látjuk, sajnosan kell tapasztalunk, hogy főleg erdélyi hazarészünkben a magyar iparos munkakedvet és erejét lankadás és erővesztés váltotta fel, s mi legszomorubb, a küzdelemben levők helyére oly elemek kezdenek rendszeresen betörni, kik nemzetellenes érdekek szolgálatában nem a hazafiság oltárán áldoznak.

Ezen, nemzetünk és hazánkra nagy veszélyeket magában rejtő helyzet javítására kíván csekély erejével Székely-Társaságunk járulni, midőn a helyi Ipartestület nagyérdemű elnöke és lelkes vezető tagjai buzgó támogatása mellett keresi az érintkezést városunk iparos polgárságával, s annak körében hazafias, ismeretterjesztő és nemes szórakozást nyújtó felolvasások által kívánja emelni e város iparos polgárságának értelmi színvonalát, erősíteni nemzeti öntudatát; hogy mindenik tagja érezze azt, miszerint saját jól felfogott anyagi érdekeinek is szolgálva hazafias kötelessége a magyar iparnak megtartani, annak erős központjává tenni ezen örülő várost. Ezen czel elérésére buzdítani és serkenteni kívánja a város iparos osztályát, hogy ne várja csak külső hatások és magasabb támogatástól boldogulását, hanem önbizalommal igyekezzék a maga erejéből segíteni nehéz sorsán, használja fel a s.övetkezes előnyeit, szolid, izléses, a fogyasztás igényeihez alkalmazkodó jutányos munkával biztosítson munkájának keresetét, a keveset is megbecsülje s keresetéhez szabja igényeit, a jobb napok keresményéből tegyen félre a szűkebb napokra, háztartásában a régi patriarchális életmódra visszatérve igyekezzék helyreállítani az egyensúlyt; keressen nemes szórakozást az önművelésben s hassa át egész valóját, összes tevékenységét azon gondolat, hogy a midőn lankadatlanul, munkáját folyton tökéletesítve dolgozik, midőn munkájával boldog családot alapít és tart fenn, midőn gyermekeit és tanonczait hazafias érzésben és a munka

szeretében neveli, a magyarság szellemi és anyagi fölénye felépítésén dolgozik, mivel a széthúzó elemekkel szemben csakis szellemi és anyagi fölényünk biztosíthatja a magyar nemzeti egység diadalát.

Igen, mélyen tisztelt közönség, szeretett iparos barátim, s a jövő reménye, kedves iparos ifjuság! fogjunk össze és legyünk egiek ezen szent munkában. A nemzeti eszmény szolgálata aczelozza meg karjainkat, s ne engedjen laukadni, ha a küzdelemben időnkint nehéz napok is következnek reánk, mert az lehetetlen, hogy a minden vonalon erős nemzeti eszmedelmével ki ne vivjük a diadalt. Ugy legyen.

És most Székely-Társaságunk nevében melegen üdvözölve a mélyen tisztelt közönséget s társaságunk köszönetét tolmácsolva az összejövetel létrehozása körül kifejtett érdeklődés és támogatásért az ipartestület elnökségének, felkérem Bodrogi János tanár urat felolvasása megtartására.

Bodrogi János Bethlen-koll. tanár „Kossuth és a magyar ipar” cím alatt olvasott fel. Tulajdonképpen az 1844-iki ipari védegyelet megalakulása történetéről szólt.

A magyar ipar nyomasztó helyzetének az okait kutatva, visszament Mária Terézia koráig s részletesen ismertette az 1746-ban Bécsben megalkotott „Commerzien-Rath” működését, a melynek egyik legfőbb célja az volt, hogy a külföldi áruk magyar piacra vagy egyáltalán ne, vagy csak oly magas vámmal terhelve jussanak, hogy a versenyt az osztrák árukkal ki ne állhassák s ekként a magyar piacokat, csak az osztrák gyártmányok foglalják el. Másik célja pedig az volt, hogy a magyar gyáripar kifejlését megátalja s Magyarországot folyton az osztrák gyártmányok fogyasztására kényszerítse. Így az osztrák gyáros a maga rossz és mégis drága gyártmányaival egyedül foglalta el a magyar piacokat s viszont a magyar természetű vevők versenye nélkül, — mert a tulságos nagy osztrák vámmiatt terményeit külföldre vinni nem tudta — kizárólag csak Ausztriában tudta eladni terményeit. Ennek a szerencsétlen vámpolitikának a hatása alatt állott a magyar ipar és kereskedelem a XVIII. század utolsó és a XIX. század első felében is.

Ilyen bevezetés után tért át az 1844. okt. 16-án létrejött „országos védegyelet” megalakítására, a melynek Kossuth éppen igazgatója volt. E védegyelet alapszabályai szerint, az egyesület célja az ország piacát belföldi iparcikkék fogyasztásával a hazai műipar számára biztosítani s ekkép a nemzetet arra az anyagi önállóságra emelni, mely egyedül képes a naponként terjedő elszegényülésnek „a nemzet önállóságát is eltemetéssel fenyegető ezen örvénynek” határt vetni.

Ennek a célnak elérése végett a tagok becsület-szavukat adják, hogy 1850. okt. 1-ső napjáig csak honi mesteremberek által fognak dolgoztatni s hogy mineműsége való tekintet nélkül, semmiféle iparcikkéből, melyből vidékükön belföldi kapható, tudva külföldit nem vesznek stb. Az egyesület alapítói azt akarják, hogy a védegyelet a nemzetiségek, vallásfelekezetek és rendek közt feunálott válaszfalak ledöntésével, a polgárokat egjenlökké tegye és egyesítse egy nagyszerű cél elérése végett kifejlődő önzetlen versenyben. Az eszmét maga Deák F. is nagyon helyesli s a K.-hoz irt levelében azt mondja, hogy „az eszme szép és törvényeszerű, nem kell más eszköz hozzá, mint önkéblünk ereje, s ha ez senkit el nem hagy, a siker is nagyszerű leend.”

Az egész védegyeleti mozgalomnak valóságos mozgató lelke Kossuth Lajos, ki egész odaadással és teljes lelkesedéssel karolta fel az ügyet. A védegyelet igen szép eredményeket is ért el s nem lehetetlen, hogy az önálló nemzeti ipar és kereskedelem nőtt volna ki belőle, ha közbe nem jönnek az 1848-iki események.

A tudós és lelkes tanár felolvasását megérdemelt tapsokkal jutalmazta a nagyszámú hallgatóság. Az ipartestület elnöke ifj. Winkler János, szép szavakban mondott érte közönetet. Miután meg tudomására adatott a hallgatóságnak, hogy a következő felolvasás két hét múlva, decz. hó 14-én tartatik meg, a Társaság elnöke a gyűlést bezárta.

Irodalom.

— **Magyar képes könyvek!** Azok a művelt, gondos szülők, a kik már zsege koru gyermekeik szellemi nevelésére is nagy sulyt fektetnek, meg csak pár év előtt is nagyon meg voltak akadva, ha Képes Könyveket akartak venni kis gyermekeiknek. A magyar könyvpiacnak ugyanis; fölötté kevés ilyen eredeti képes könyve volt: a németországi, vagy bécsi lithográfusok elárasztották a magyar könyvkereskedelmet olcsó és silány reprodukciókkal, melyek részint szöveg

nélkül kerültek forgalomba, vagy ha egyik-másik kiadó iratott is hozzájuk pár forintért magyar szöveget, maga a kép idegen szellemű, idegen eredetű volt, valamint hogy idegen volt az egész könyv is, mivel külföldön készült — s még a magyar szöveget is ott nyomták bele. A gyermek-irodalom e nagy hiányát egyszerre és ugyancsak alaposan pótolta ez idén a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” kiadóhivatala, mely karácsonyra nem kevesebb, mint 30 különféle nagyságu és alakú képes könyvvel kedveskedik az aprószenteknek. A könyvek mindegyik lapján ott ékeskedik ez a fölirat: „Honi ipar” — s ez nem reklám, hanem örvendetes igazság. Hazai művészek festettek egytől-egyig a remek, szép színes kepeket, melyek mindegyike egy-egy kis világot tár föl a kepekért rajongó kicsikék előtt s végre törül metszett magyarság, naiv és mégis ötletes gyerekedely csap felénk a csengő-bongó kis versekből, melyek Zsigány Árpád költői venáját dicsérik. Ez a nevezetes és hazafias vállalkozás tehát mindenesetre figyelemre és pártolásra érdemes: nem csak azért, mert nagy pedagógiai fontossága van, mivel magyar szellemben, magyar szívekben fogant, s szóval és művészetel oktatja gyermekeinket, hanem azért is, mert kizárólag Magyarországon készült és a „magyar ipar” diadalát hirdeti a bécsi portékával szemben. Mind a két ok elég fontos arra, hogy a magyar közönség méltányolja a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” kiadóhivatalának ezt a dicséretes törekvését és pártfogásával buzdítsa szép szándékainak további kifejtésére.

— **Magyar könyvtár.** A Wodianer F. és Fiai kiadásában megjelenő Magyar Könyvtár novemberi sorozata újból öt értekes számmal gyarapítja a gyűjteményt. A 306—307-ik kettős füzet Church J. A., a híres angol történetírónak „Római élet Cicero korában” című munkáját adja, mely könnyed, érdekes, novellisztikus formában tárja elénk az ó-kori Rómát, a legmagasabb fejlettség idejében: a császárságot megelőző években, a köztársaság bukásakor. A szerző mesterien csoportolítja és dolgozza fel az anyagot, mely Cicero beszédeiben, leveleiben és dolgozataiban van elszórva. A fordítás Szilasi Móricz kolozsvári egyetemi tanár gondos kezét és tögyökeres magyarságát dicséri. A másik kettős füzet, 308—309, a német klasszikusok közül kerül ki: Goethe-nek a „Faust” után talán legolvasottabb drámáját, Egmontot kapja kézhez ebben az olvasó, Salgó Ernő új fordításában, mely hivatva van a nevezetes munkának régebbi, már elavult átültetéseit kiszorítani az iskolából és a színpadról. Végül befejezi a sorozat (310.) Petőfi „Vegyes költeményei” t. melyeket magyar-rózi jegyzetekkel Balassa József látott el és Tull Ödönnek egy sikerült képe díszít. E füzetek számonként 30 fillérjével minden könyvkereskedésben és a kiadónál (Andrássy-ut 21.) kaphatók, a kik az egész gyűjtemény képes árjegyzékét kívánatra bárkinek megküldik.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Nagyenyedi városi képviselőtestületi tagválasztás.** A városi tisztújítás küszöbön lévén, a lakosság körében igen érthető volt az érdeklődés a képviselői tag választás iránt. Miután az a hír keringett, mely később be is bizonyult, hogy a város hivatalos vezetői saját pártjuk részére kívánják a feltett befolyást biztosítani s végből már több hét előtt tanácsi megbízottakkal pár száz meghatalmazást írtak alá özevgyasszonyok által, melyekbe „a beszéd után” tulajnyomó szamban saját embereiket írtak be a városházán meghatalmazottakul, indokoltnak látszott, hogy maga a vármegye alispánja, mint városi képviselői tag, tartson egy értekezletet, melyen a megválasztandók nevei közegyetertessel megállapíttassanak. Szász József alispán nov. 30-án vasárnap d. u. 6-kor meg is tartotta a városházánál az értekezletet, melyre az egész képviselőlet meghívta. Az elnök alispán mindjárt körvonalazta is igen helyes nézeteit, elvül ajánlvá, hogy a régi kipróbált képviselői tagok tartassanak meg s a megüresedett helyekre egy honoratior s egy iparos polgár választassék meg. A kijelölés megtételére az alispán elnöke alatt egy bizottság küldetett ki, mely rövid tárgyalás után az alispán igen helyes és közmegnyugvást keltett nézetének megfelelőleg összeállított nevsort terjesztett elő, melyet az értekezlet teljesen elfogadott és kinyomtatását elhatározta. A választás f. hó 2-án d. e. 9 órákor közdődött. A „patakon inneni” kerület választását dr. Varró László polgármester, a „patakon tül” kerületét Sándor Jenő első tanácsos, vezették, mint elnökök. Az értekezleten megállapította névsor nyert nagy többséget. Az első kerületben 163-an, a II. kerületben 127-en szavaztak. Megválasztattak 6 évre: A Patakon inneni

kerületben rendes tagokul: Dezső Dénes, Fogarasi Albert, Fonyó József, Gáspár János, Lázár István, Mezei Károly, Richárd Mihály, Tökés Imre. Ungerpek Miklós. Póttagok három évre: Kovács Sándor, Bauer Antal, Máté István, Oláh András. Patakon tül- ről rendes tagokul: Borsos József szőcs, Csató János, Fodor Miklós, Kovács Mihály, Lázár Adolf, Telegdi Árpád. Póttagok három évre: Jancsó József, Rethi Károly, id. Gerendi Gusztáv, Kovács Lórinusz. A megnyugtató eredmény mindenesetre alispánunk tapasztatos és erélyes fellépésének köszönhető, ki bizonyára nemely uraknak értesére adta, hogy midőn ő és pártja világosan kijelentette, hogy egyáltalában nem akar az alispán-választáskor egyesek által ellene tulzoitan alkalmazott hatalmaskodások, fenyegetődzések és ellenséges magatartások megtorlásául sem itt, sem a vármegyében sehoh hatalmát érvényesíteni, hanem bekére és jó egyetértésre törekszik, akkor ezt a bizalmat a város hivatalos vezetői más eljárással viszonzhatták volna előzetesen is, a mint hogy utólagosan csakugyan nem tehettek másként a kézzelfogható tények láttára.

— **Nekrológ.** A vármegyház tornyán gyászlobogót lenget a téli hideg, nedves szellő. Régi tisztviselő hagyta el e házat, melyhez pedig — multjánál fogva — egész lelkével ragaszkodott. Málnásy Károly, a vármegye tb. főszámvevője nem is akart, nem is lett az új rendszer értelmében állami tisztviselő; a mikorra vége lett a régi rendnek, ő is letette tollát s egy heti rövid betegség után meghalt. Tüdőgyulladás vitte el örök nyugalomra, más világba, hol könnyen és nyugodtan beszámolhat földi pályájáról, de nem törődik mások számadásával többé. 33 év előtt, néhai Pogány György főispán nevezte ki irnokká, majd aljegyző s később számvevő lett, a mikor Török Bertalan mint főjegyző, Szász József mostani alispán mint első aljegyző is fiatal emberek voltak s a régi megyeház két udvari szobája délutánoként munka után csegett harmuknak jó kedvtől, vidám élénkségüktől. Elmúlt ez is, csend lett. De az igazi mély csend, dal és trefa nélkül most borul reája. A vármegye tisztviselői, élükön régi barátja Szász József alispánnal, koszorut helyeztek koporsójára s külön gyászjelentést is adtak ki, temetésén pedig testületileg jelentek meg. Igen szépen emlékezett meg a tüzőltö zenekar is a régi bajtársáról, ki az első egyike volt, midőn az Ö. T. E. létesült és egykor híres zenekarának alakításában is résztveve, sokáig szívesen közreműködött. A szétoszlott zenekar tagjai most összeállottak s megadták szomorú zeneszóval a végiszteletet régi bajtársuknak. A családi gyászjelentő így szól:

„Málnási Lajos nagyenyedi ev. ref. kántor-tanító és Málnási Domokos vármegyei közgyám a maguk, valamint a közelebbi és távolabbi rokonok nevében fájó szívvel tudatják szeretett testvérük Málnási Károly alsófehérvármegyei tiszteletbeli főszámvevőnek élete 57-ik évében a mai napon d. u. 1/2 órákor öt napi súlyos betegség után történt elhunytát. 33 évet töltött a vármegye szolgálatában lelkiismeretes hűséggel, feddhetlen becsületességgel. Testi ereje megfogyatkozását érezvén, már épen nyugalomba vonulni készült, midőn a cselekvés szinpadáról elszólitotta Az, ki a hiveknek és igazaknak megadja az égi jutalmat. Földi részei folyó deczember hó 3-án d. u. 1/2 órákor a háznál tartandó ima után fognak nem rég elhunyt édes anyánk porai mellé elhelyeztetni. Nyugodjék csendesen, áldás emlékére!”

— **A „nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör”** nek f. hó 6-án (szombaton) a városház táncstermében tartandó műsoros estélye iránt élénk érdeklődés nyilvánul, a mi valóban örvendetes is, mert ugy a kiváló szép műsor, mint a kitünő közreműködők, s főleg a szép cél teljesen megérdemli a meleg pártolást. Kezdetre pontosan este 7 órákor lesz, hogy a szép műsor befejeze után tánczolhasson az ifjuság. A műsor következő 1. „Románc” Tóth Gyulától. Énekl az alkalmi vegyeskar. 2. Zongorának: Simalya Mihályné úrasszony és Winkler Lia k. a. 3. Felolvas: Tóth Gyula ref. s. lelkész úr. 4. Énekel zongorakíséret mellett Pauer Jolán kisasszony. 5. Monolog. Előadja Winkler Lia kisasszony. 6. Énekel zenekíséret mellett dr. Joksuan Ödön m. jegyző úr. A műsort tánc követi.

— **Gyászhir.** Nagy csapás érte a Bethlen-kollégiumnak tudós és rokonszenves fiatal tanárát, dr. Szilády Zoltánt, a kit csak néhány nappal ezelőtt választottak meg az intézet rendes tanárának. Édes anyja Szilády Beláné Vályi Ida urnó folyó hó 28-án este 9 órákor, áldásos életének 58-ik, boldog házasságának 33 ik évében hirtelen meghalt. A megboldogult hült teteme folyó évi november hó 30-án vasárnap delután 3 órákor a VIII. ker., Nap-utca 3. szám alatti gyászházban az ágost. evang. egyház szertartása szerint megáldatván, a kerepesi-uti temetőben fétettek örök nyugalomra. Mely részvétell osztozunk a derek tanár fájdalmában.

Karácsony ünneplése. A keresztény világ legrégibb ünnepeinek a karácsonyok közeledését jelentik a beállott adventi napok. A karácsonyi ünnepekkel, s az ehhez tartozó adventi napokkal kezdődő egyházi év kezdetét, advent első napját a reformátusok is ünnepléses egyházi szertartással szokták megszentelni. Így a helybeli ref. egyház is advent első vasárnapján, nov. 30-án úrvacsoraszertartással egybekötött ünnepléses Istentiszteletet tartott, amely alkalommal a templomi áhitatos szép karénekek fokozták. Nagy hatással szerepelt ugyanis a tanítóképezdei ifjuság férfi-kara, valamint az egyházi buzgóság emelésében már eddig is többször szép sikerrel működött templomi vegyeskar, mely ez alkalommal Tóth Gyula helybeli segédlelkésznek egy megkapóan szép melodíájú vallásos himnuszát adta elő kifogástalan precizitással szerző vezetése mellett. Lelkes egyházi beszédet Jancsó Sándor lelkész tartott; az áhitatos híveken kívül úrvacsorával élt a Bethlen-kollegium tanuló ifjúságának érettebb része is néhány tanárának vezetése mellett.

A Hunyadi siremlék. Az országos régészeti és embertani társulat nov. 29-én délután 5 órakor tartotta rendes havi felolvasó ülést a Nemzeti Múzeum kupolacsarnokában, Förster Gyula min. tanácsos elnökelete alatt. Az ülésen dr. Veress Endre dévai főreáliskolai tanár tartott felolvasást a Hunyadiak siremlékéről. Sok vitára adott alkalmat az a kérdés, hogy Hunyadi János és fia László nevével jelölt gyulafehérvári siremlékek tulajdonképpen kiké? Ezzel a kérdéssel már többen is foglalkoztak s dr. Veress Endre most egykori feljegyzések alapján azt bizonyítja, hogy a Hunyadi János kormányzó nevével ellátott siremlék tényleg az övé ugyan, de nem egykoru, hanem a XVI. század közepén 1551-évből — Castaldo János tábornok által készített siremlék. Ennek faragó mesteremég 1579. évben is élt és működött. Hunyadi László siremlékét pedig tulajdonképpen Szapolyai János király s özvegye Izabella királyné készítette.

Balthazár mester Nagyenyeden. Balthazár Alajos híres magyar búvész, a ki általános elragadtatást idézett elő mindenféle az ő zseniális mutatóványai-
val, f. hó 7. és 8. napjain előadást fog tartani városunkban a Nemzeti Szálló nagytermében. A híres búvész előadásait ajánljuk a közönségnek figyelmébe.

Az Orsz. Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár igazgatósága október hó 28-án tartotta rendes negyedévi ülést. Ez ülése hozott határozatot az igazgatóság azok kérése fölött, a kik egyszerre tagsági könyvvel akarják biztosítani magukat. Ezen az ülése tárgyalta az igazgatóság Vujevich Benő. nemes-militicsi, Visnyovszky József, nántúti és Pancsula Elek, sumjaczai lakos földművelők sérelmét, a kik segélyt folyamodtak az igazgatósághoz, s a kiknek bár beteg-segük nem balesetből származott, arra való tekintettel, hogy a szerződéses vállalt gazdasági munkát betegs-gük miatt nem tudták teljesíteni, s így egész nyáron keresetkeptelenek voltak, az igazgatóság 150—150, illetve 60 korona rendkívüli segélyt utalványozott.

Közgazdaság.

Utmutatás

a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre és ezen betegség gyógyítására.

(Folytatás.)

Hogyan védekezzünk a ragadós száj- és körömfájás ellen?

Ha már most tudjuk azt hogy a betegséget megkapja az állat, legelőre, itatás, etetés közben, vagy az állat, hogy trágyát, takarmányt, almot olyan helyről hord, a hol a betegség uralkodik. Ha azután tudjuk azt hogy a betegséget ruhákkal, kezünkkel, labunkkal, az istállószközökkel átvihetjük állatainkra, akkor, ha megakarjuk védeni állatainkat ettől a betegségtől, nem szabad etetnünk itatnunk, legeltetnünk olyan helyen, a hol a ragadós száj- és körömfájásban megbetegedett állat legelt, evett vagy ivott. Nem szabad ilyen istállóból szarvasmarhával takarmányt, almot vagy trágyát kihordani, hanem csak lóval s azt is csak akkor ha a betegség már megszűnt s erre a hatóság engedélyt adott. Nem szabad beteg állat vakaróját, fejét, igáját, szekér- (kocsi-) rudját, beteg állat istállójának seprőjét, lapátját, vályuját, vagy az itató vödört használni. Nem szabad olyan udvarba vagy talán éppen istállóba menni, a hol beteg állat áll vagy állott, nehogy ruhákkal, csizmákkal hordjuk széjjel a betegséget.

Ha meghalljuk, hogy valamely községben száj- és körömfájás uralkodik, ott közös kutakon ne itassunk. közös legelőre állatainkkal ne menjünk, korecsmákba vendéglőkbe ne kössünk be, mert nem tudhatjuk, hogy nem evett vagy ivott-e, vagy nem járt-e ott beteg állat. Olyan községben lakó vagy olyan községből hozzánk

vetődött mészáros, herelőt, miskarólót, marhakereskedőt, kanászt, juhászt csordást, gulyást, a hol ragadós száj- és körömfájás fellepett, ne eresszünk tanyáinkra vagy udvarunkra, de különösen ne eresszük állatainkhoz, mert az ilyen emberek gyakran olyan helyeken is megfordulnak, a hol beteg állat van és könnyen megtörtenhetik, hogy elhurcolják a betegséget.

Ezeket kívül tartunk mindig tisztán istállóinkat, sokat és gyakran almozunk, s gyakran mosogassuk tiszta gyöngy boreczetes vízbe mártott puha ronggyal vagy szivacsos és nagy állatok (szarvasmarhák) száját.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvény-társaság könyvnyomdájában

Előleges jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a közelgő ünnepekre ajándék könyveken és levélpapírokon kívül **diszmiáruk és válogatott gyermekjátékok** is érkeztek **finomabb kivitelben.**

Kérem a t. vevőközönséget, mielőtt szükségletét bárhol is beszerezné, ne mulassa el azok megtekintését üzletemben.

B. pártfogását kérve.

tisztelettel
Földes Ede.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szivesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadó-hivatal veszi fel.

Zongora és hegedű órát ad leánygyermekek részére jutányos áron Botschner Jánosné, Tót-utca 7. szám.

Sz. 1687,902. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbírósg mint telekvi hatóság közhírré teszi, miszerint Weress Sándor ügyvéd által képviselt marosújvári és vidéki hitelszövetkezet végrehajtató részére 2000 korona tőke, ennek 1902. évi január hó 4-ik napjától járó 7 1/2% kamatai, 107 kor. 20 fillér eddig már megállapított, úgy a jelenlegi 14 koronában meghatározott, valamint az 1881. évi LX. t.-ez. 167. §-a alapján eszaki-kozottatott végrehajtatók ifj. Sidó Károly kereskedő özég 62 kor 40 fillér. Schmelezer Vilmosné 54 kor 98 fillér tőkekövetése és járulékaik behajtása végett Orbai Gyula végrehajtást szuevedett ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. jbróság) területéhez tartozó Maros-úcs közszeg határára fekvő a 204 sz. tjkvben felvett s Orbai Gyula végrehajtást szuevedett nevén álló A + I r. sz. 175 hr sz. szántóra 3313 korona, a 2 r. sz. 176 hr sz. szántóra 869 koronában megállapított kikáltási árban az árverést az 1881. évi LX. t.-ez. 146. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határmpul 1903. évi január hó 3-ik napjának d. e. 10 órája Maros-úcs közszegben a közszégházhoz tüzetik ki.

Az árverésnek kített ingatlanok becslésén alól is el fognak adni. Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becslérének 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-ez. 170 §-a értelmében a jbróságúal történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni Marosújvárt, 1902. évi szeptember hó 11-én.

A marosújvári kir. jbróság mint teleknyvi hatóságtól.

Sólyom,
kir. aljrabíró.

565 1 —1

Nagyenyedi kiségitő takarékpénztár p.-t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyujt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

483 9—14

Gráczi

140 cm. széles, métere csak 3 kor. 16 fillér — "STYRIA" úrnak, minden színben 140 cm. széles, méter csak 7 kor. 50 fillér. Minták ingyen küldetnek 20 kor. megrendelések bérmentve küldetnek.

Erstes Grazer Kaufhaus in Graz.

Az intelligens közönség találkozási otthona.

Vorobicz Kálmán

vászon-, női és férfi divat- és kézműáru-üzlete
Nagyenyed, Fötér (Hid mellett.)

Az őszi és téli idényre, teljes szakképzett-ségem s e teren, hosszú időn át szerzett tapasztalataim folytán, oly előnyös bevasárlást teitem, nagyverdemű vevő közönségem nemes elve szem előtt tartásával, nagyobbrészt

hazai gyártmányú árukkal,

hogy azon kellemes helyzetbe jutottam, a nagymennyiségű vétel folytán, miszerint minden cikket sokkal jutányosabban árulhatok, mint bárhol, mert: a már kezdetleges bizalmakat megerősíteni óhajtom. E kedvező körülmények hatása alatt van szerencsém dús raktáramra becses figyelmüket e helyen is fölhívni. Remek újdonságu női ruha-kelmék, divatselymek, mosóbársonyok, barchetek, flanellek, téli posztó és haraszt-kendők, kész blousok, női és férfi fehereműek, nyakkendők, hirtve magyar gyártmányú, finom női-, férfi és gyermek-czipók s harisnyák, csukis finom nyulszőrű készült férfi kalapok, szobaberendezések, szőnyeg-, függöny-, ágys és asztaltelítőkben, paplanokban, vászon-, kézmű- és rövidárúkbau. Óriási választék mindennemű kezimunka-darabok s hozzávalókban, melyek figyelmes beosztása győ-n örökdtetőleg hat vevő közönségemre.

Kitüntető bizalmu parancsukat várva vagyok

kitűnő tisztelettel

Vorobicz Kálmán.

63 73 —*

== Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. ==

Unghváry László
Czegled
300 holdas bór-
termő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőfaiskolájának árjegyzéke megjelent hol 5 krajczártól fellele nemes csemeték, 2 forinttól fellele sima és gyökerez szőlővesszők: továbbá —16—18 forinttól fellele saját termő rendkívül finom úborok kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfavadoncz, akác- és glediščia-csemeték kéri.

HIRDETME NY.
Ő es. és apostoli királyi Felségének legelőse elhatározása folytán ezennel megindított

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani 11 (tizenny) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kézdívarhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermek-nhely-egyesület, 7. a horvát Monsa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház-egylet, 9. az országos diákok-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365 000 kor. rúgnak**, és pedig

1 főnyerem.	150 000 kor.	10 nyerem.	1 000 kor.
1 "	50 000 "	20 "	500 "
1 "	20 000 "	50 "	100 "
1 "	10 000 "	100 "	50 "
2 nyeremény á	5 000 "	1000 "	20 "
5 "	2 000 "	6500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövődéki igazgatóságnál Budapesten (Csepel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tőzsdében és váltóüzletben.

Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

531 5—5 **A m. kir. lottójövődéki igazgatóság.**

Luczerna-, Jöherez-, répa-, baltaczin-, margitszigeti fűmag-, kerti vetemény-magvak a Mauthner-féle bizonánnyból.

Boocsini Portland és Roman csement, friss szállítvány, legolcsóbban minden állomásra szállítva. Valódi augsjái részgálicz legerősebb permetezési valót-olcsó áron. Legszébb fehér vastag szálú szőlőkötöző raffia, igen olcsó és friss.

Mint bizalmasa a legkitünőbb magyar zománcolt badog edény gyárnak, oly előnyös arakat értem el, hogy a márvány zománczu legegészségesebb főző edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis eszpor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy labos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legújabb fajta kavéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezeti „Nou plus ultra” kavéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: 90 krtól fölfelé — ugyszinte más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A tavaszi idényre megérkeztek a legkitünőbb öntött aczél ekék, aczél ekekések, összeállított egytetemes ekék; ásók, kapák stb. mind a magyar gyártmány termékei, sőt részben erdélyi gyártmány. Gyémánt aczél kaszák, stíriai gyártmány, teljes felelősség mellett, a közelgő évadra szintén érkezni fognak, ez a fajta 3 év óta legjobbnak bizonyult.

Az alábbi friss töltésű ásványvizek raktáromon mindig kaphatók: Borszéki, Bikszádi, Budai keserű, Bilini, Előpataki, Giesshübli, Karlsbadi, Krondorfi, König Selters, Lewicoi, Margit, Marienbadi, Parádi, Salvator, Sztójkai és Szobranzi.

Továbbá finom zamatu kávé v. font 60, 70, 90, 1. — frt.

Stearin-gyertya 30, 36, 42 kr.

Szappan 1 rud 20, 24, 32, 48 kr.

Kitünő savanyító eczet fehér és barna 1 liter 4, 6, 8, 10 kr.

Mindenféle kásákat, gőzmalmi liszteket legolcsóbb áron ajánlok.

Ajánlom saját gyártmányu sodronyfonataimat kertek, szőlők, épületek bekerítéséhez; elpusztíthatatlanok, árnyékot nem tartanak, tűzmentesek, olcsóbbak minden más kerítésnél és igen diszesek

Friss Korona tyukszem-tapasz, biztos hatású, nálam kapható.

113 34—52

BISZTRITSANY LAJOS.

Berkovits Béla
női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruha,
valamint
férfi-divat-különlegességi üzlete
Nagyenyeden, Főter 3. Minorita-rend épületében.

Bel és külföldi posztó és szövét nagy raktár.

Czipó nagy raktár kezi munka által készítve.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi idényre megérkeztek

**a női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhákat,
valamint a
férfi-divat-különlegességi czikkeket.**

Ezen alkalommal bátorkodom a nagyérdemű közönség figyelmét az őszi idényre újonnan berendezett raktáromra felhívni.

Raktáromon tartok legdivatosabb férfi-, fiu- és gyermek-öltönyöket, téli kabátokat, legújabb Raglan kabátokat, bundákat, magyar gyártmányu kitűnő minőségű kalapokat, kézi munka által előállított férfi-, női- és gyermek-czipókat, nyakkendőket, fehérműt, valamint minden e szakmába való czikkeket.

Midőn a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, valamint legolcsóbb árjegyzéséről biztosítom, vagyok minél számosabb látogatókat kérve, szolgálatra készen

kiváló tisztelettel

Berkovits Béla.

Saját szabó-műhely.

Magyarnak PÉCS, Németnek BÉCS.
Ne küldjük pénzünket külföldre!

SCHÖNWALD IMRE órák és ékszerárúgyáros
PÉCSETT.

A legjobb órákat és ékszereket küld

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

Egy pontos nikkell zsebóra szép kivitelben	..... 3 frt 50 kr.	Valódi ezüst kétfedeles anker remontoir erős szerkezettel, szép kivitelben	..... 8 frt 25 kr.
Egy pontos nikkell ébresztő óra	..... 1 frt 90 kr.	Valódi ezüst tula remontoir anker kétfedeles óra	..... 10 frt 30 kr.
Valódi ezüst remontoir óra pontos járással	..... 5 frt — kr.		

14 karátos arany láncok esinos szép kivitelben:
20 gramm nehéz 25 forint, 25 gramm nehéz 30 forint, 30 gramm nehéz 36 forint, 40 gramm nehéz 47 forint 50 kr.
Minden láncához aranyba foglalt köves lógók külön mérvé 15—20 gramm súlyban 4 frt 50 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

233 37—40

Kitüntetve állami és aranyérmekkel.

Több ezer elismerő levél birtokomban van.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki t. közönséget, hogy a

**karácsonyi és újévi
gyermek-játékok**

megérkeztek és az alanti jegyzés szerint nagy választékban kaphatók.

Hintalovak biztosító üléssel, konyha, gazdasági, zenei hangszerek, mosódóány és huszár felszerelések, mozdóasztalok, aranyozott és bronzirozott ágyberendezések, edényekkel berendezett diszkosarak, porcellán-, czi-, és égetett faedények, csörgők, trombiták, puskák, kardok, králinet, bádógjáték, roulet, tombola, lottó, harangkalapacs, dominó, kuglizó, kirakó játék, skatulás játék, számológép, állatok gummilabdával, zenélő dobozok, kintorna, zenélő, tapsoló és síró pojáczák, gózhajók, vasutak, bádógkocsik képes könyvek stb.

Mozgó, alvó és bőrbabák. Mozgó, gépezetes játékok. Karácsonyi diszek, czukorkák és gyertyák.

Déli gyümölcsök.

Füge, szentjános-kenyér, narancs, citrom, datolya tiroli gesztenye, malaga szőlő stb.

Finom és jöminőségű rumok, 1 lit. 80 kr.
1 fnt, 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr., 1 frt 60 kr. és 2 frt.

Többféle likörök. cognac, teak, suson, peccovirag mandarin, csaszarkeverék és congó.

Diszes kirakatokat becses figyelemükbe ajánlván.

Nagyenyed, 1902. december hó.
568 1—7

Teljes tisztelettel
Harmath Miklós.

Finom kávék.
1 kilo 1 frt 20 kr., 1 f. 30 kr., 1 f. 40 kr., 1 f. 50 kr., 1 f. 60 kr., 1 f. 80 kr., 1 fr 90 kr., 1 fr 20 kr.

Eris caviar, sardinia, pisztráng és muszka-hal kapható.

Valódi Bázay Kálmán féle sósiponszusz. 100/0 kedvezmény az alap-árból.

Somatose

oldha ó husfehérnye a hus tápanyagát tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem iztelen könnyen oldható por alakban a lehető legjobb

erősítő szer gyenge, a lépalközásban visszamaradt egysejtelmek, — mellbetegeknek, idegbetgeknek, gyomor-betgeknek, — gyermek-agyasoknak, angol kör-ban szenvedő gyermekeknek, gyógyulónak.

VAG-SOMATOSE alakjában pedig különösen

Sápóroban szenvedőnek orvosság

Soma... nagy mértékben emeli az étvágyat.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban valódi.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökerezésű és sima vesszők melyben leszállított áron. Oltványok ára 90—120 frt. Mindenképpen a legkitünőbb bor- és csemefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, ugy az oda- és visszazárlási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házhoz szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadásal, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozást végett szíves fenyomottat díszes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városos, falusi, pusztai, gardág vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények találhatók, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kéteves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep”
Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 535—a

Falusi képviselőtestületi tagoknak

ajánljuk, hogy a népkönyvtárak részére hozzák ajánlatba a **Verses Szentírás** beszerzését. Ára mind a négy kötetnek, díszes vászonkötésben **9 korona 60 fillérért** Megrendelhető egyedül a **Verses Szentírás** kiadóhivatalában **Egerben**. — Ugyanaz kapható „nagyobb” kiadásban, egy kötetben, ára **10 kor. 40 fillér.**

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Családsegély-pénztár ajánljuk jó indulatba. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Bizosítsa családát ezen segély-pénztárral!